70.
koncertní
sezona
2025
2026

To be, or not to be...

Filharmonie v divadle I

3. abonentní koncert
Janáčkovo divadlo
19 a 20|3|2026

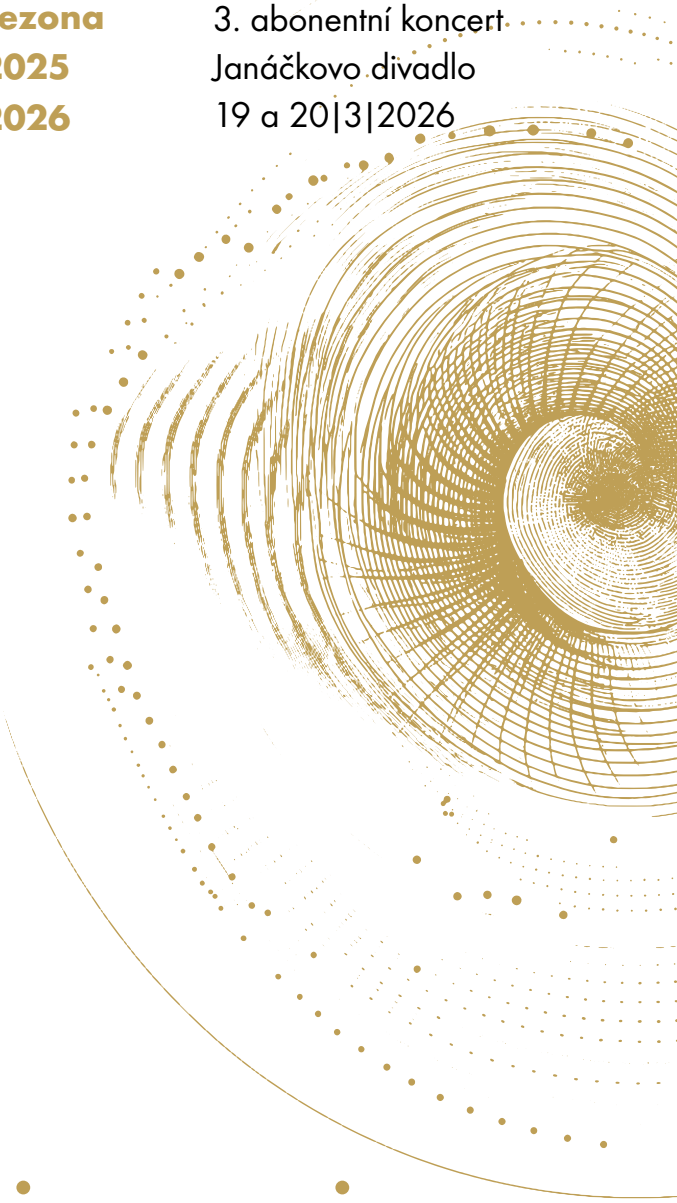

Filharmonie
Brno Philharmonic

Program

PĒTERIS VASKS
Violoncellový koncert č. 1 | 35'
Cello Concerto No. 1
1. Cantus I (att.)
2. Toccata I (att.)
3. Monologhi (att.)
4. Toccata II (att.)
5. Cantus II

přestávka / intermission | 20'

WILLIAM WALTON / arr. **Christopher Palmer**
Hamlet: A Shakespeare Scenario | 40'
1. Prelude / Preludium
2. Fanfare – Soliloquy / Fanfáry – Solilokvium
3. The Ghost / Duch
4. Hamlet and Ophelia / Hamlet a Ofélie
5. The Question – "To be, or not to be" / Otázka – „Být, či nebýt"
6. The Mousetrap (The Players – Entry of the Court – The Play) / Léčka (Herci – Příchod dvora – Představení)
7. Ophelia's Death / Oféliina smrt
8. Retribution – Threnody / Odplata – Žalozpěv
9. Finale (Funeral March) / Finále (Smuteční pochod)

Jiří Bárta violoncello
Simon Callow vypravěč / speaker
Filharmonie Brno
dirigent / conductor **Rumon Gamba**

Koncert se koná pod záštitou Velvyslanectví Lotyšské republiky v České republice a Britského velvyslanectví v Praze.

Velvyslanectví Lotyšské republiky v České republice

British Embassy Prague

For a summary in English see the last pages of this brochure.

O skladbách

Letos jubilující lotyšský skladatel **Pēteris Vasks** (*16. dubna 1946), rodák z městečka Aizpute a syn evangelického pastora, měl kvůli církevnímu rodinnému zázemí cestu k vysokoškolskému hudebnímu vzdělání trnitou. Odešel proto studovat nejprve hru na kontrabas do litevského Vilniusu a až později mu bylo umožněno absolvovat – již v lotyšské Rize – i vysněné studium skladby. Svou profesionální hudební kariéru zahájil jako kontrabasista působením v orchestrech v Lotyšsku a Litvě.

Komponování se věnoval od mládí (své první skladby slyšel v podání sboru působícího při kostele, ve kterém sloužil jeho otec), ovšem skladatelem na volné noze se stal až v 90. letech, kdy dosáhl mezinárodního renomé a začal být zahrnován pravidelnými objednávkami. Od té doby je každé jeho nové dílo provázeno velkým očekáváním a většinou brzy po premiéře vychází na CD u některého z prestižních evropských vydavatelství (Wergo, Ondine, Sony). Nemalou měrou k tomu přispívají i význační světoví hudebníci, pro které Vasks své skladby napsal a kteří jeho hudbu propagují; řadí se k nim houslista Gidon Kremer, violoncellista David Geringas, violoncellistka Sol Gabetta, violista Maxim Rysanov, Kronos Quartet či Hilliard Ensemble.

Vasks má pro Lotyše stejný význam jako Bronius Kutavičius pro Litevce nebo jako Arvo Pärt pro Estonce; je „vlajkovou lodí" současné lotyšské hudby a tvůrcem, na kterého lze uplatnit poněkud anachronický přídomek „národní skladatel", což posilují i jeho aktivity v oblasti podpory mladých lotyšských skladatelů prostřednictvím jím založené nadace.

Hodí se připomenout, že Lotyši (stejně jako Litevci a Estonci) mají nejen mimořádně bohatou a stále živou tradici lidové hudby či masových sborových akcí, ale také zajímavou historii hudby artificiální, v níž figurují pozoruhodní autoři jako Jāzeps Vītols, Alfrēds Kalniņš, Jānis Mediņš, Lūcija Garūta nebo „lotyšský Šostakovič" Jānis Ivanovs. Teprve Vasks ovšem dosáhl světového věhlasu, který v zahraničí přispívá ke zvýšenému zájmu nejen o jeho tvorbu, ale o lotyšskou kulturu obecně. Kromě toho se jeho hudba stala i jistým symbolem Lotyšska při prezentaci této země ve světě; vybavuji si například provedení Vasksovy skladby *Musica dolorosa* Gidonem Kremerem a souborem Kremerata Baltica v listopadu roku 2002 v pražském Obecním domě. Tato událost, za běžných okolností nijak výjimečná, proběhla (i za účasti tehdejší lotyšské prezidentky) během summitu NATO, na kterém se Lotyšsko společně s dalšími státy stalo oficiálním členem této organizace.

V domácím prostředí je Vasksova hudba vnímána jako hlas, ve kterém rezonuje současné Lotyšsko i pohnutá historie lotyšského národa (není bez zajímavosti, že Vasksovou ženou je Dzintra Geka, dokumentaristka zabývající se osudy Lotyšů v sovětských gulazích). Označíme-li však dějinné břemeno, utrpení, neskomírající naději a hrdost Lotyšů nebo též svéráz pobaltské přírody a lotyšského folkloru za východiska Vasksovy tvorby, činíme tak s vědomím, že v ní nabývají univerzálního charakteru a jsou provázena hlubokou spiritualitou, silnou emocionalitou a humanistickým poselstvím.

Tři orchestrální skladby, s nimiž se brněnské filharmonické publikum mohlo seznámit v nedávné minulosti – *Musica dolorosa* pro smyčcový orchestr, první houslový koncert *Tālā gaisma* (Vzdálené světlo), provedený v přítomnosti autora při příležitosti jeho sedmdesátin Alinou Pogostkinou pod taktovkou Juhy Kangase, a *Koncert pro anglický roh a orchestr* v podání člena Berlínských filharmoniků Dominika Wollenwebera za řízení Tomáše Netopila – tuto charakteristiku naplňují svrchovaně. A platí to i o ***Prvním violoncellovém koncertu***. Ten vznikl na objednávku Sender Freies Berlin (Německého svobodného vysílání); byl věnován slavnému litevskému violoncellistovi Davidu Geringasovi, který jej premiéroval 26. listopadu 1994 v Berlíně spolu s Deutsches Symphonie-Orchester Berlin pod taktovkou Artura Tamayoa. V české premiéře dílo uvedl Jiří Bárta spolu se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu za řízení Andrease Sebastiana Weisera, a to v listopadu 2012 na festivalu Hudební fórum Hradec Králové.

Koncert je součástí Vasksova volného cyklu skladeb složených pod dojmy velkých politicko-společenských změn – má tak myšlenkově blízko k *Symfonii č. 1 „Hlasy"* (1991), která se rodila v době, kdy se lámal chléb, rižskými ulicemi se prohánějí sovětské tanky a obyvatelé lotyšské metropole stavěli barikády, dále k houslovému koncertu *Tālā gaisma* (1997) nebo *Symfonii č. 2* (1999). „Když jsem komponoval svůj [*První*] *violoncellový koncert*," poznamenal skladatel, „nemohl jsem se zbavit myšlenek na ta desetiletí utrpení a ponížení strávená pod nadvládou sovětského režimu. Na odpor osobnosti vůči drsným a krutým silám. Na zdroje odolnosti, které pomáhaly přežít. A na to, jak očistit život a jak v něm dál pokračovat. Chtěl jsem zanést všechny tyto věci do své partitury. Koncert je biografickým dílem, završením jisté etapy mé tvůrčí dráhy. Použil jsem své vlastní citáty; partitura obsahuje odkazy k mým předchozím skladbám včetně způsobů jejich rozvíjení."

Koncert je výzvou pro sólistu, kterému skladatel předepsal dokonce hned tři kadence, ale má ryze symfonický charakter. Je vystavěn na pětivětém zrcadlově symetrickém půdorysu, ovšem hraje se bez přerušení. Dvě krajní věty (*Cantus I, II*) jsou zpěvné, nesou v sobě ideál krásy a naděje. Kontrastní toccaty útočí pustošivými silami, ironií, sarkasmem a místy až šklebem, jak jej známe od Šostakoviče. V centrálních „monolozích" (*Monologhi*) se obě polohy střetávají.

Premiérovou nahrávku *Prvního violoncellového koncertu* pořídil David Geringas s Rižskou filharmonií a Jonasem Aleksou (Conifer Records 1995), později Koncert natočil Marko Ylönen s Filharmonií Tampere pod taktovkou Johna Storgårdse (Ondine 2006).

Roku 2012 Vasks dokončil svůj *Druhý violoncellový koncert* s podtitulem *Klātbūtne* (Přítomnost); napsal jej pro violoncellistku Sol Gabettu a místo symfonického doprovodu zvolil komornější zvuk smyčcového orchestru.

Sir **William Walton** (1902–1983) patří k nejvýznamnějším osobnostem britské hudby 20. století. Do širšího povědomí vstoupil především svými orchestrálními a vokálně-instrumentálními skladbami, mezi kterými vynikají například kantáta *Belsazarova slavnost*, předehra *Portsmouth Point* (zazněla na loňském Moravském podzimu v podání BBC Concert Orchestra), koncerty violový, houslový a violoncellový či dvě symfonie. Vedle těchto děl se však v jeho tvorbě objevuje i hudba pro film a divadlo. Ačkoli nepředstavuje hlavní osu Waltonova odkazu, zaujímá v něm pozoruhodné místo, neboť vznikla mnohdy v souvislosti s mimořádnými projekty i výraznými osobnostmi britského divadla a kinematografie.

William Walton napsal během pětatřiceti let hudbu ke čtrnácti filmům. Na počátku stálo drama *Escape Me Never* (1935) Paula Czinnera s Elisabeth Bergnerovou v hlavní roli, následované Czinnerovou adaptací Shakespearovy komedie *As You Like It* (Jak se vám líbí); posledním Waltonovým kinematografickým příspěvkem se stala zfilmovaná inscenace Čechovových *Tří sester* režiséra Laurence Oliviera (1970).

Právě s Laurencem Olivierem (1907–1989) Waltona pojilo dlouhodobé a plodné tvůrčí partnerství, jehož rozsah a význam by se dal přirovnat k tomu, co vzešlo ze spoluprací – namátkou – Federica Felliniho s Nino Rotou, Sergeje Ejzenštejna se Sergejem Prokofjevem, Andreje Tarkovského s Eduardem Artěmjevem nebo Godfreye Reggia s Philipem Glassem.

Olivier a Walton se umělecky poprvé setkali roku 1941 při příležitosti divadelní inscenace *Macbetha*, v níž se Olivier ujal hlavní role a Walton složil hudbu. Ze záměru přepracovat inscenaci do podoby baletu a následně i filmu sešlo. Nicméně záhy se začala postupně rodit shakespearovská filmová trilogie *Jindřich V.* (1944), *Hamlet* (1948) a *Richard III.* (1955), která se stala klasikou, jejíž jednotu neurčuje pouze Olivierova mimořádná režie a herecká invence v hlavních rolích, ale také Waltonova orchestrální hudba, výrazně formující dramatický spád všech tří snímků.

Ve srovnání s *Jindřichem V.*, pojatým jako velkolepá barevná podívaná inspirovaná alžbětinským divadlem, a s *Richardem III.*, vyvedeným jako historická (rovněž barevná) freska, vyznívá černobílý *Hamlet* jako komorní drama, které se soustředí na psychologickou rovinu příběhu – na vnitřní konflikt hlavního hrdiny, na jeho pochybnosti a morální dilema. Pocity osamění, viny a existenciální úzkosti umocňuje výrazná kamera, která filmu propůjčuje mlhavou až snovou atmosféru. Waltonova hudba tento temný tón dále prohlubuje: podtrhuje psychologické napětí jednotlivých scén a zvýrazňuje tragický charakter příběhu.

První projekce *Hamleta* se uskutečnila 6. května 1948 v londýnském Odeonu na Leicester Square. Film se stal prvním neamerickým snímkem, který získal Oscara za nejlepší film (obdržel jej i Olivier za nejlepší výkon v hlavní roli).

Waltonova hudba je natolik sugestivní, že se nelze divit snahám přenést ji na koncertní pódia. Dirigent Muir Mathieson, který ji spolu s Philharmonia Orchestra natočil pro film, v roce 1968 na jejím základě vytvořil symfonickou báseň *Hamlet a Ofélie*, kterou ovšem Walton považoval za „strašlivě nudnou". Mnohem lépe si později počínal anglický aranžér, producent a skladatel filmové hudby **Christopher Palmer** (1946–1995), který roku 1990 vypracoval suitu pro vypravěče a orchestr, již nazval ***Hamlet: A Shakespeare Scenario*** (obdobné suity pořídil i z *Jindřicha V.* a *Richarda III.*). Z kompletní hudby, která zní ve filmu, vyřadil jen několik fragmentů, které by samy o sobě neobstály; některé pasáže naopak spojil do delšího úseku. Do samotné hudby jinak prakticky nezasáhl, čímž jí zachoval autentičnost. Palmerova suita sleduje hlavní dramatickou linii filmu. Úvod (*Prelude*) zvukově umocňuje vizuální účinek rozbouřeného moře a převalujících se mraků, z nichž se vyjeví dánský hrad Elsinor se svou ponurou atmosférou. Tíživě hřmotný vstup předznamenává tragický příběh a Hamletův vnitřní konflikt.

Krátká fanfára (*Fanfare*) nás zavádí na královský dvůr. Následuje Hamletův první monolog (*Soliloquy*) – „Kéž by se tohle příliš pevné tělo rozpustit chtělo do kapiček rosy..." – vyjadřující jeho zoufalství z otcovy smrti a matčina sňatku s Claudiem (solilokvium je druh monologu, jímž postava promlouvá sama k sobě, nikoli k jiné postavě či publiku).

The Ghost doprovází zjevení ducha Hamletova otce na hradbách. V tajemné a napjaté atmosféře duch Hamletovi prozradí, že byl zavražděn Claudiem.

V následující části (*Hamlet and Ophelia*) se v lyrickém fugatovém úvodu ve smyčcích a ve flétnovém tématu přebraném poté hobojem odráží nejen citový vztah mezi Hamletem a Poloniovou dcerou Ofélií, ale i neklid a předtucha tragédie.

Dramatický dynamický vzmach (*The Question*) připravuje Hamletovi půdu pro vyjádření existenciálních pochybností a úvah o smyslu života a smrti, vložených do jeho nejslavnějšího monologu: „Být, či nebýt – to je otázka..." Při něm hudby není třeba.

Divadelní představení kočovných herců (*The Mousetrap*) se zpočátku odehrává za doprovodu rozverné i sentimentální dvorní hudby, ovšem jen do doby, než herci dle Hamletových instrukcí do příběhu vloží scénu, která nápadně připomíná vraždu Hamletova otce a jež má odhalit Claudiovu vinu. Napětí graduje, Claudius přeruší představení a odchází pryč.

Náladově proměnlivá hudba podložená scéně, ve které Ofélie projde šílenstvím a zemře (*Ophelia's Death*), utichá v teskných vzdeších a za zvonivého zvuku celesty. Poté již suita směřuje k tragickému vyvrcholení dramatu (*Retribution and Threnody*), během kterého umírá většina hlavních postav včetně Hamleta. Ve smutečním pochodu (*Funeral March*) se vrací hudba z úvodu, která v ponurém, přesto majestátním tónu vyprovází Hamleta odnášeného na márách k věčnému odpočinku.

Palmerova suita z Waltonovy hudby k *Hamletovi* byla dosud natočena dvakrát: poprvé hned roku 1990 ji nahrál dirigent sir Neville Marriner s orchestrem Academy of St Martin in the Fields a sirem Johnem Gielgudem coby vypravěčem (Chandos Records), podruhé ji o pět let později zaznamenal Andrew Penny s RTÉ Concert Orchestra a velšským hercem Michaelem Sheenem (Naxos).

Vítězslav Mikeš

O účinkujících

© Jiří Šourek

Přední český violoncellista **Jiří Bárta** pravidelně spolupracuje s českými a mezinárodními orchestry jako Česká filharmonie, Slovenská filharmonie, London Symphony Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra London, Royal Scottish National Orchestra, Royal Liverpool Philharmonic, Berliner Symphoniker, Lvov Symphony Orchestra a dirigenty jako Jiří Bělohlávek, Charles Dutoit, Libor Pešek, Gennadij Rožděstvenskij, Gianandrea Noseda ad. Je zván na přední festivaly a pódia (Barcelona, Berlín, Bratislava, Buenos Aires, Edinburgh, Istanbul, Los Angeles, Mnichov, Newport, New York, Paříž, Praha, Salcburk, Tokio, Londýn) a spolupracuje s umělci jako Konstantin Lifschitz, Vadim Repin, Hamish Milne, Chloë Hanslip, Quatuor Ébène a mnoha dalšími.

Jeho nahrávky u vydavatelství Supraphon byly časopisem Harmonie dvakrát vyhodnoceny jako nejlepší ve svých kategoriích, zahrnují kritiky ceněnou nahrávku všech Bachových violoncellových suit a Šostakovičových koncertů s dirigentem Maximem Šostakovičem a Pražskými symfoniky i oba koncerty Dvořákovy: *Koncert A dur* (s klavíristou Janem Čechem) a *Koncert h moll* (s Českou filharmonií a Jiřím Bělohlávkem). Bártovu disku se *Sonátou pro sólové violoncello* Z. Kodálye udělil časopis The Grammophone cenu Editor's Choice, do stejného výběru se dostalo i CD s violoncellovými koncerty B. Martinů, J. Foerstera a J. Nováka nahrané ve spolupráci s Pražskou komorní filharmonií pod taktovkou Jakuba Hrůši. S Magdalenou Koženou spolupracoval na jejím albu *Songs* pro Deutsche Grammophon, které získalo ocenění Gramophone Award. V roce 2018 znovu natočil Bachovy violoncellové suity, tentokrát na barokní violoncello pro vydavatelství Animal Music. V listopadu 2021 vydal pro tentýž label s klavíristkou Terezií Fialovou kompletní Beethovenovy sonáty pro klavír a violoncello.

Studoval u Josefa Chuchra a Mirka Škampy v Praze, Borise Pergamenščikova v Kolíně nad Rýnem a Eleonore Schoenfeld v Los Angeles. Obdržel cenu Europäische Förderpreis für Musik v Drážďanech a cenu Hammer Rostropovich v Los Angeles.

V roce 2008 spoluzaložil Mezinárodní festival komorní hudby v Kutné Hoře. V sezoně 2014 byl kurátorem komorní řady festivalu Dvořákova Praha.

Více na www.jiribarta.cz

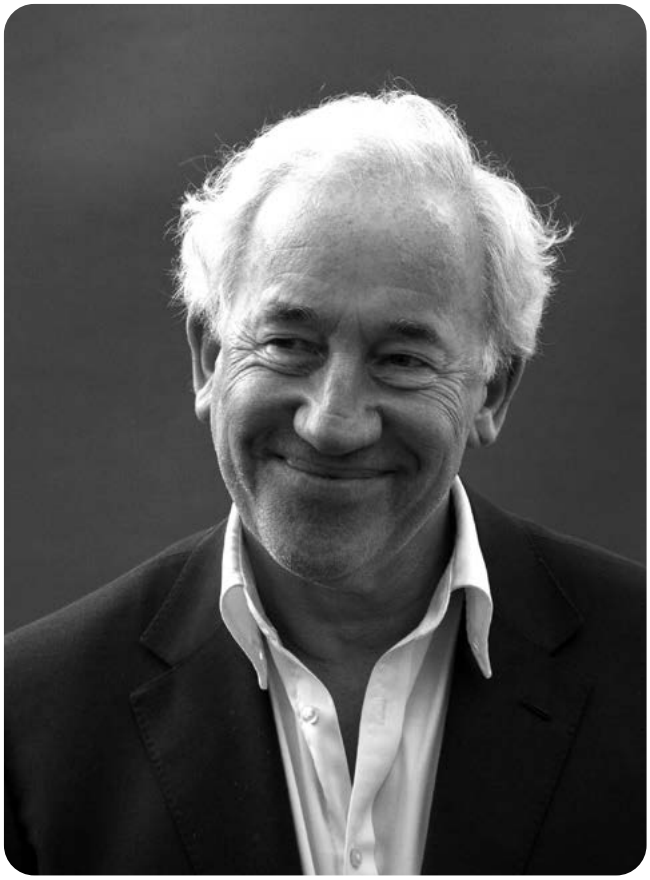

Simon Callow je proslulý anglický herec, kterého filmoví fanoušci jistě znají mimo jiné ze snímků *Amadeus* Miloše Formana nebo *Čtyři svatby a jeden pohřeb* Mikea Newella.

Na jevišti debutoval v roce 1973 v inscenaci *The Thrie Estates* v Assembly Hall Theatre v Edinburghu. Zlom v jeho kariéře přišel v roce 1979 díky kritikou vysoce ceněnému ztvárnění role Mozarta v původní inscenaci *Amadea* Petera Shaffera v Royal National Theatre. Tato role mu přinesla i první filmovou příležitost právě ve filmové adaptaci Miloše Formana, v níž ztvárnil roli Emanuela Schikanedera. Na ni navázalo mnoho dalších filmových a seriálových rolí.

Kromě herectví se věnuje režii a je autorem řady knih, včetně oceňovaných biografií a titulů o herectví a literatuře. Celoživotní vášeň pro klasickou hudbu ho přivedla k režii operních produkcí, vystupování s orchestry po celém světě, natáčení dokumentů i psaní o skladatelích.

V roce 2025 se představil jako vypravěč v oratoriu *Epos o Gilgamešovi* Bohuslava Martinů na festivalu Dvořákova Praha. V této roli se v Praze přestavil již v roce 2017 s Českou filharmonií pod vedením Manfreda Honecka. Koncertní provedení tehdy bylo zaznamenáno na mezinárodně oceňovaném albu vydavatelství Supraphon.
Více na www.simoncallow.com

Dnešní **Filharmonie Brno** vznikla v roce 1956 sloučením rozhlasového a krajského orchestru a od té doby patří svou velikostí i významem k české orchestrální špičce. Na svých turné provedla na tisíc koncertů v Evropě, ve Spojených státech, v Latinské Americe, na Dálném i na Blízkém východě. Je pravidelným hostem světových i českých festivalů. V posledních sezonách uspořádala turné po Velké Británii, Spojených státech a Jižní Koreji a navštívila řadu renomovaných festivalů a pódií (festival Rheingau v Německu, festival Ars Electronica v Linci, Bratislavské hudobné slávnosti, Carnegie Hall v New Yorku, Grosses Festspielhaus v Salcburku, Gewandhaus v Lipsku, Narodowe Forum Muzyki ve Vratislavi, Musikverein a Konzerthaus ve Vídni, festival v rakouském Grafeneggu či NOSPR v Katovicích).

Orchestr pravidelně natáčí pro Český rozhlas a Českou televizi. Kromě realizace nahrávek pro řadu společností (Supraphon, Sony Music, IMG Records, BMG, Channel 4) zakládá filharmonie v roce 2020 svůj vlastní nahrávací label Filharmonie Brno, kde doposud vydala 6 titulů. Nahrávka *12. symfonie* Philipa Glasse z této edice byla v roce 2022 nominována na cenu ICMA. Dynamicky také rozvíjí zakázkové nahrávání pro globální klientelu v rámci Czech Orchestra Recordings.

Dějinami orchestru prošla řada českých a světových dirigentských osobností jako Břetislav Bakala, František Jílek, Petr Altrichter, Jiří Bělohlávek, Sir Charles Mackerras, Jakub Hrůša nebo Tomáš Netopil. Od sezony 2018/2019 je šéfdirigentem a uměleckým ředitelem Filharmonie Brno Dennis Russell Davies.

Filharmonie Brno je dnes nejen silným hráčem na poli symfonické hudby doma i v zahraničí, ale i předním organizátorem hudební sezony druhého českého města, aktivním festivalovým pořadatelem (Festival Špilberk, Moravský podzim, Velikonoční festival duchovní hudby, Expozice nové hudby), kreativním lídrem orchestrální dramaturgie a inovativním tvůrcem široké škály edukativních programů. Zaštiťuje mezinárodně proslulý dětský sbor Kantiléna, od roku 2010 pořádá festival mladých hudebníků Mozartovy děti, v roce 2014 založila svou Orchestrální akademii. Působí v neorenesančním Besedním domě, „brněnském Musikvereinu" z dílny Theophila von Hansena z roku 1873, a těší se na nový, moderní koncertní sál, který navrhuje tým architektů Tomasze Koniora a Petra Hrůši a akustika Yasuhisy Toyoty.
Více na www.filharmonie-brno.cz

© Kati Leinonen

Britský dirigent **Rumon Gamba** je šéfdirigentem finského orchestru Oulu Sinfonia, kde působí od ledna 2022. Dříve zastával funkci hlavního dirigenta a hudebního ředitele NorrlandsOperan (2008–2015), šéfdirigenta Aalborg Symfoniorkester (2011–2015) a šéfdirigenta a hudebního ředitele Islandského symfonického orchestru (2002 až 2010). Pravidelně spolupracuje s orchestry BBC a několikrát vystoupil na BBC Proms.

Jako výrazný propagátor soudobé hudby uvedl řadu významných premiér, mimo jiné světovou premiéru opery *Two Boys* Nica Muhlyho v Anglické národní opeře, světovou premiéru *Violového koncertu* Bretta Deana s autorem a BBC Symphony Orchestra, národní premiéry děl *Dancer in the Dark* Poula Ruderse a *Blood on the Floor* a *Scherzoid* Marka-Anthonyho Turnage v NorrlandsOperan a australskou premiéru původní verze *5. symfonie* Jeana Sibelia s Queensland Symphony Orchestra.

Mezi vrcholy jeho nedávných a nadcházejících sezon patří spolupráce s BBC Scottish Symphony Orchestra, Helsingborg Philharmonic, Helsinki Philharmonic, Göteborskými symfoniky, Kristiansand Symfoniorkester, Varšavskou filharmonií, Rumunským rozhlasovým orchestrem, Lahti Symphony, WDR Funkhausorchester, Mnichovským rozhlasovým orchestrem, Joensuu City Orchestra, Filarmonica Banatul, Calgary Philharmonic Orchestra a také s Filharmonií Brno.

Dirigoval řadu operních titulů, mimo jiné *Rigoletta* ve Skotské národní opeře, *Carmen*, *Bohému*, *Otella* a *Candide*. U příležitosti udělení titulu Evropské hlavní město kultury městu Umeå dirigoval NorrlandsOperan v monumentální venkovní produkci *Elektry* ve spolupráci s La Fura dels Baus, která sklidila nadšené ohlasy. V minulé sezoně řídil dvojprogram baletů Stravinského pro Finskou národní operu a připravil inscenaci *Kouzelné flétny* pro Oulu Theatre.

Již přes 20 let nahrává výhradně pro Chandos Records. Mezi jeho projekty patří série orchestrálních děl Vincenta d'Indyho s Islandským symfonickým orchestrem, z nichž první byla nominována na cenu Grammy. Dále natočil hudbu švédského skladatele Daga Wiréna s BBC National Orchestra of Wales či díla Malcolma Williamsona, Malcolma Arnolda a Miklóse Rózsy. K jeho nedávným projektům patří nahrávka děl Ruth Gipps s BBC Philharmonic Orchestra a album finských předeher s Oulu Sinfonia.
Více na www.lindamarks.co.uk a www.rumongamba.com

Summary

Vasks 80

Celebrating his 80th birthday on 16 April 2026, Pēteris Vasks is one of the most successful composers in the world today and a powerful voice for his native Latvia, a country which seems occasionally to disappear from history, only to rise proudly again. The burden of the past, undying hope, national pride, the distinctive features of the Baltic landscape and Latvian folklore provide Vasks with the points of departure for his Neo-Romantic works. His music is known for its universal character, derived from its deep spirituality, strong emotion and humanistic message.

The *First Cello Concerto* was commissioned by Sender Freies Berlin (Radio Free Berlin) and is dedicated to the famous Lithuanian cellist David Geringas, who premièred it with Deutsches Symphonie-Orchester Berlin in their home city under the baton of Arturo Tamayo on 26 November 1994.

"When I composed my cello concerto, I couldn't help but think of the decades of suffering and humiliation under the Soviet regime: how people resisted harsh and cruel forces; how they found the resilience that helped them to survive; and how they purified their lives and carried on. I wanted to register all these things in my score. The concerto is biographical; it is the culmination of a stage in my creative career. I used self-quotation; the score contains references to my earlier compositions including their methods of development."
Pēteris Vasks

To be, or not to be: that is the question...

Laurence Olivier, considered an authority on Shakespearian roles in theatre and film, brought to the film *Hamlet* (1948) his distinctive acting and directing skills; alongside *Henry V* (1944) and *Richard III* (1955), the film constitutes a trilogy of Shakespearian film adaptations on which Olivier collaborated with the British composer William Walton (1902–1983). *Hamlet* was the first non-American movie to win an Academy Award for Best Picture (Olivier also won the Best Actor Oscar). Walton's forceful music was arranged into a concert suite by Christopher Palmer.

Simon Callow

The celebrated English actor Simon Callow, whom film buffs certainly know from, among other movies, Miloš Forman's *Amadeus* and Mike Newell's *Four Weddings and a Funeral*, will perform the narrator's part, which includes two famous *Hamlet* monologues.

Vítězslav Mikeš
translated by Štěpán Kaňa

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas a vypnuli své mobilní telefony.
Změna programu a účinkujících vyhrazena.

Za podporu a spolupráci děkujeme

Vydala Filharmonie Brno v roce 2026
text Vítězslav Mikeš
překlad Štěpán Kaňa
sazba Ingrid Králíková
produkce Daniel Svoboda
redakční uzávěrka 16|3|2026

Filharmonie Brno, příspěvková organizace
Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ✆ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.
Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a Jihomoravského kraje.

www.filharmonie-brno.cz
www.salprobrno.cz